

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa L. S. i E. S. przeciwko N. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie za pracę, zasiłek chorobowy, ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, ekwiwalent za używanie własnych narzędzi roboczych i zwrot kosztów używania samochodu prywatnego do celów służbowych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 października 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda L. S. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie

z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt VIII Pa 86/14,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

II. zasądza od L. S. na rzecz N. Spółki z o.o. w R. kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił apelację L.S. od wyroku z dnia 17 grudnia 2013 r., którym Sąd Rejonowy w Lublinie oddalił powództwo przeciwko N. Spółce z o.o. w R. o ustalenie istnienia stosunku pracy oraz o ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 385 w związku z art. 217 w związku z art. 227 § 1 w związku z art. 232 w związku z art. 3 k.p.c., polegające na oddaleniu apelacji powoda, zamiast jej uwzględnienia, a w konsekwencji nieuchyleniu wadliwego orzeczenia Sądu pierwszej instancji, tj.: a) oddaleniu apelacji powoda pomimo, że Sąd pierwszej instancji nie przeprowadził dopuszczonego z urzędu dowodu z zeznań świadka; b) wskazanie powyższego uchybienia w piśmie uzupełniającym apelację nie przełożyło się na adekwatne zachowanie Sądu odwoławczego - Sąd drugiej instancji nie uzupełnił postępowania dowodowego, pomimo że zachodziła taka potrzeba, gdyż naruszenie polegające na zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka miało istotny wpływ na wynik toczącego się postępowania

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji oraz przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono po pierwsze - występowaniem istotnego zagadnienia prawnego „polegającego na konieczności oceny możliwości zaniechania przez sąd przeprowadzenia dowodu dopuszczonego z urzędu na podstawie oświadczenia strony o rezygnacji przeprowadzenia takiego dowodu” oraz po drugie - oczywistą zasadnością skargi „ze względu na treść zarzutu podniesionego w ust. 1 pkt b *petitum* skargi, tj. naruszenie przepisów postępowania (385 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w związku z art. 3 k.p.c.), poprzez nieuzupełnienie przez Sąd II instancji postępowania dowodowego, pomimo że zachodziła taka potrzeba, gdyż naruszenie polegające na zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka Pani N. T. , dopuszczonego przez Sąd I instancji z urzędu na podstawie art. 232 w zw. z art. 227 k.p.c., mogło mieć kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia”. W ocenie skarżącego, „biorąc pod uwagę jednolitą wykładnię Sądu Najwyższego, przedstawioną w uzasadnieniu skargi kasacyjnej zasadne jest twierdzenie, iż zaniechanie przez Sąd uzupełnienia postępowania dowodowego w zaistniałej w sprawie sytuacji procesowej stanowi oczywiście błędną wykładnię art. 382 k.p.c.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżący odwołuje się do przesłanek występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny

nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Inaczej mówiąc, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r., III UK 125/13, LEX 1648642).

Skarżący nie zdołał wykazać rzeczywistego występowania tak rozumianych przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Po pierwsze, skarżący - odwołując się do konieczności rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego - ani nie wskazuje przepisów prawa, na których tle taka potrzeba miałaby się rysować, ani żadnego zagadnienia nie formułuje. Po drugie, ograniczając się do wskazania na uchybienia procesowe Sądu drugiej instancji świadczące - w ocenie skarżącego - o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skarżący nie wykazuje ich wpływu na wynik sporu, co - z uwagi na rodzaj podnoszonych uchybień - wymagałoby w pierwszym rzędzie odniesienia ich do przepisu stanowiącego materialnoprawną podstawę żądania. Skarga kasacyjna została jednak oparta wyłącznie na podstawie naruszenia przepisów postępowania. Tym samym skarżący nie podjął nawet próby wykazania, że ewentualne naruszenie przez Sąd odwoławczy wskazanych przez niego przepisów prawa procesowego doprowadziłoby wprost do uwzględnienia skargi kasacyjnej. Skoro bowiem skarga kasacyjna nie zarzuca obrazy jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wyrokowania sądu odwoławczego, to w konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy naruszenie przepisów prawa procesowego wskazanych w podstawie kasacyjnej mogło rzeczywiście mieć istotny wpływ na wynik sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2014 r., I PK 316/13, LEX nr 1511811).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.